

POLITIKERSPØRGSMÅL

Spørgsmål nr.: RR-124-25

Dato: 28. august 2025

Stillet af: Christoffer Buster Reinhardt (C)

Besvarelse udsendt den: 25. september 2025

Brug af privathospital inden for urologi

Spørgsmål:

Jeg er blevet oplyst, at Herlev-Gentofte Hospital er stoppet med at bruge udbudsaftalen med privathospital inden for urologien, og at det skete pr 5. juni 2025.

1. Er ovenstående korrekt, og hvad er i så fald begrundelsen?
2. Hvad er de aktuelle ventetider inden for urologien (kun ventetider på områder som udbudsaftalen omfatter ønskes oplyst)?
3. Hvis udrednings- og behandlingsgaranti ikke overholdes jf. pkt. 2, bliver patienterne da oplyst om deres rettigheder - fx for det udvidede frie sygehusvalg?
4. Det udvidede frie sygehusvalg plejer at være dyrere for regionen end vores udbudsaftaler. Hvad er begrundelsen for at man foretrækker at bruge DUF-aftalen frem for udbudsaftalen?
5. Hvor mange patienter inden for urologien på Herlev-Gentofte Hospital har siden 5.juni 2025 gjort brug af deres rettighed inden for det udvidede frie sygehusvalg?
6. Hvordan er tallet i spørgsmål 5 sammenlignet med antallet af patienter, der tidligere er blevet behandlet via DUF-aftale og udbudsaftale?

Svar:

Ad. 1. Er ovenstående korrekt, og hvad er i så fald begrundelsen?

Afdeling for Urinvejssygdomme på Herlev og Gentofte Hospital gør ikke brug af udbudsaftalen på urologien i samme omfang som tidligere. Administrationen har bedt Herlev og Gentofte Hospital om at beskrive de tiltag, der har været mulige for afdelingen, som har medført begrænset brug af udbudsaftalen siden juni 2025, samtidig med at afdelingen fortsat kan overholde patientretighederne.

Afdeling for Urinvejssygdomme på Herlev og Gentofte Hospital påbegyndte i 2025 et optimeringsprojekt med fokus på ambulante patienter med vandladningsgener (LUTS patienter) i 2025.

Afdelingens optimering omfatter følgende tiltag:

- Skærpet visitation af patienter med vandladningsgener, så patienterne udredes tilstrækkeligt via egen læge først og i henhold til patientforløbsbeskrivelser, inden der henvises til videre udredning i hospitalsregi. Afdelingen har i forbindelse hermed udarbejdet handlingsanvisende afvisninger til de praktiserende læger.
- Den ambulante kapacitet er optimeret ved at sikre, at tider planlagt til nye patienter ikke bookes til andre patienter, også ved eventuelle afbud. Tiltaget har haft stor indvirkning på afdelingens samlede kapacitet til udredning.
- Afdelingen har oprettet selvstændige sygeplejeambulatorier, hvor sygeplejersker med meget erfaring med patientgruppen ser nye patienter med kateter til førstegangsbesøg. Tiltaget har øget antallet af tider til nye patienter.

Dertil har afdelingen øget operationskapaciteten fra 18-22 lejer ugentligt til 27 lejer ugentligt.

Samlet set bevirker afdelings tiltag, at der henvises færre patienter med vandladningsproblemer (LUTS-patienter) til privathospital på udbudsaftalen, hvilket er en patientgruppe, som tidligere udgjorde en stor del af forbruget på aftalen.

Afdeling for Urinvejssygdomme på Herlev og Gentofte Hospital bemærker, at afdelingen har et tæt samarbejde med den private leverandør, både ved løbende kvalitetsaudits samt ved samarbejds møder, hvor den private leverandør ifølge afdelingen også løbende er blevet informeret om optimeringsprojektet.

Administrationen bemærker endvidere, at regionen i 2022 overgik til såkaldt "decentralt budgetansvar", hvor de enkelte hospitaler selv varetager udgifterne til behandling af de patienter som videresendes til privat behandling. Budgettet

til forbrug på private hospitaler er derfor en integreret del af hospitalernes budgetter. Det decentrale budgetansvar har givet anledning til, at klinikere i højere grad overvejer om behandlingen af den enkelte patient løses bedst og billigst ude på private klinikker eller på det offentlige hospital. Hospitalerne har i denne sammenhæng frie hænder til at fordele midlerne mellem egen og privat kapacitet.

Ad. 2. Hvad er de aktuelle ventetider inden for urologien (kun ventetider på områder som udbudsaftalen omfatter ønskes oplyst)?

Udbudsaftalen er en generel aftale og omfatter flere patientgrupper inden for urologien.

Afdeling for Urinvejssygdomme på Herlev og Gentofte Hospital oplyser, at den aktuelle ventetid er ca. 4 uger for patienter med vandladningsproblemer (LUTS-patienter).

Afdelingen anvender fortsat udbudsaftalen på de områder, hvor patientrettighederne ikke kan overholdes. Det er aktuelt gældende for patienter med basale lidelser i mandlige kønsorganer, hvor ventetiden til udredning er mere end 4 uger.

Ad. 3. Hvis udrednings- og behandlingsgaranti ikke overholdes jf. pkt. 2, bliver patienterne da oplyst om deres rettigheder - fx for det udvidede frie sygehusvalg?

Der er faste systemunderstøttede procedurer, der sikrer, at patienterne oplyses om deres rettigheder, herunder muligheden for udvidet frit sygehusvalg. I de tilfælde, hvor det ikke er muligt for hospitalet at tilbyde udredning inden for 30 dage eller ikke kan opstarte behandling rettidigt, modtager patienten et brev, hvor der oplyses om overskridelsen og rettigheden til at søge ud til det private, dvs. muligheden for at anvende det udvidede frie sygehusvalg, såfremt der foreligger en DUF-aftale på området.

Hvis en patient ønsker at gøre brug af sit udvidede frie sygehusvalg, kan patienten kontakte patientvejledningen i Region Hovedstaden, som henviser patienten videre til det ønskede privathospital, såfremt det ønskede privathospital er med i DUF-aftale på området.

Ad. 4. Det udvidede frie sygehusvalg plejer at være dyrere for regionen end vores udbudsaftaler. Hvad er begrundelsen for at man foretrækker at bruge DUF-aftalen frem for udbudsaftalen?

Antallet af patienter henvist fra Afdeling for Urinvejssygdomme på Herlev og Gentofte Hospital, som gør brug af DUF-aftalen på området, er lavt og uændret over en længere periode. Se opgørelse af henvisninger under svar på delspørgsmål 5 og 6.

Ad 5. Hvor mange patienter inden for urologien på Herlev-Gentofte Hospital har siden 5. juni 2025 gjort brug af deres rettighed inden for det udvidede frie sygehusvalg?

Siden 5. juni 2025 har 11 patienter gjort brug af udvidet frit sygehusvalg og blevet henvist videre til privat aktør fra Afdeling for Urinvejssygdomme på Herlev og Gentofte Hospital med henblik på hurtig udredning, og 11 patienter er blevet henvist videre til privat aktør på en DUF-aftale.

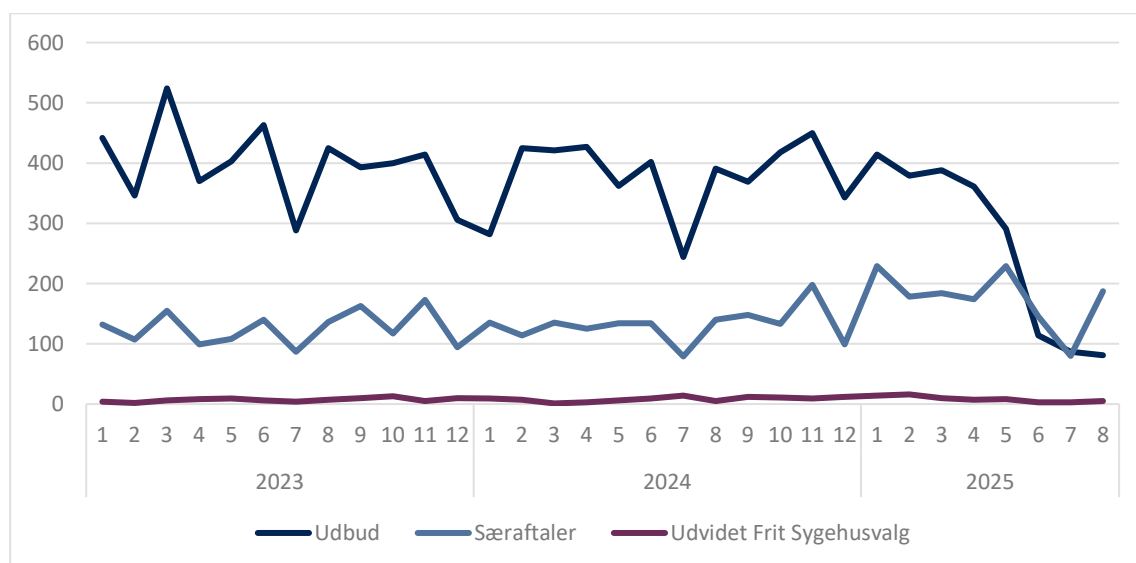
Antallet er opgjort d. 12. september 2025.

Ad. 6. Hvordan er tallet i spørgsmål 5 sammenlignet med antallet af patienter, der tidligere er blevet behandlet via DUF-aftale og udbudsaftale?

Af aftaler med private leverandører skelnes mellem aftaler indgået af Danske Regioner for at sikre patienternes mulighed for at benytte sig af det udvidede frie sygehusvalg (DUF-aftaler) og regionens egne aftaler med private samarbejdshospitaler, hvor der skelnes mellem udbudsaftaler og særaftaler.

Af grafen fremgår udviklingen i antallet af henvisninger på de forskellige typer af aftaler med privathospitaler for perioden fra januar 2023 frem til og med august 2025.

Figur 1: Antal henvisninger til privathospital fra Afdeling for Urinvejssygdomme på Herlev og Gentofte Hospital fordelt på aftaletype

Det fremgår, at antallet af henvisninger som følge af, at patienten har gjort brug af udvidet frit sygehusvalg (Udvidet Frit Sygehusvalg) er lavt i hele perioden.

Regionen har aktuelt udbudsaf tale på udredning og behandling inden for urologien, med to private leverandører, CPH Privathospital A/S og Caphio A/S. Aftalerne er indgået i januar 2022. Det fremgår af grafen, at antallet af henvisninger på aftalen fra Afdeling for Urinvejssygdomme på Herlev og Gentofte Hospital har været aftagende siden juni 2025 og er faldet fra ca. 400 henvisninger om måneden til under 100 henvisninger i august 2025.

Regionen har også en særaftale med to leverandører, som vedrører vasketomi, dvs. sterilisering af mænd. Afdelingens forbrug på særaftalen er højere det første halvår af 2025 sammenlignet med de to foregående år.